

بررسی انتشار سالمونلاهای غیر تیفوئیدی (سروتیپ‌ها و آن) ، مقاومت داروئی و قدرت بیماریزائی آن به ویژه در کودکان زیر یک سال در ایران (سال‌های ۶۵-۱۳۵۵)

دکتر صدیقه مهرابیان*، بتول قریشی**، دکتر احمد مجده*

واژه‌های کلیدی: سالمونلاهای اوانا - سروتیپ - مقاومت داروئی - آنتی‌بیوتیک - سولفامید مقاومت چندگانه - سالمونلاهای غیر تیفوئیدی - سوش.

چکیده

۱۰۵ نمونه سوش سالمونلاهای اوانا در فاصله سال‌های ۶۵-۱۳۵۵ از بیماران مبتلا به اسهال و استفراغ بیمارستان‌های کودکان تهران و تبریز جدا شد و مورد بررسی قرار گرفت. پراکنش و سرچشممه سوش‌های جدا شده به ترتیب فراوانی از مدفوع، مایع نخاع، زخم و ادرار بوده است. از دیدگاه همه گیرشناصی سالمونلاها و آن‌سروتیپ غالب سالمونلاهای غیرتیفوئیدی بوده است. برای یافتن الگوی مقاومت در مرور کلیه سوش‌ها آزمون حساسیت انجام گردید. همه سوش‌ها دارای مقاومت داروئی بوده و بسیاری از آنها به تعداد زیادی دارو مقاوم بوده اند. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که سالمونلاها و آنها در گذشته سروتیپ غیربیماریزا منظور می‌شد به ویژه در کودکان زیر یک سال قدرت بیماریزائی دارد. به علاوه این سروتیپ نسبت به آنتی‌بیوتیک‌ها و سولفامیدهای مورد مطالعه به ترتیب و با نسبت زیر مقاومت داروئی داشته است: چهارده‌گانه ($\frac{۳۷}{۳}$ ٪)، یازده‌گانه ($\frac{۲۳}{۳}$ ٪)، دوازده‌گانه ($\frac{۱۶}{۱}$ ٪)، سیزده‌گانه ($\frac{۱۱}{۴}$ ٪) ده‌گانه ($\frac{۱۰}{۴}$ ٪) و چهارگانه ($\frac{۹}{۱}$ ٪). تظاهرات بیماری، ورم روده، اسهال و استفراغ، تب، عفونت‌های موضعی، عفونت عمومی و منیزیت بوده است. حدود ۲۰٪ موارد بیماری منجر به مرگ کودکان

* گروه بیولوژی دانشکده علوم دانشگاه تربیت معلم، تهران

** گروه پاتوبیولوژی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران، صندوق پستی ۱۴۱۵۵ - ۶۴۴۶ تهران.

به ویژه کودکان زیر یکسال شده است مقاومت نسبت به آنتی بیوتیکهای در دسترس بیش از آنتی بیوتیکهایی است که به دلیل عوارض جانبی کمتر مورد استفاده قرار می گیرند.

سرآغاز

همه گیری سالمونلا و انتشار بیش از حد سالمونلاهای غیر تیفوئیدی که اغلب نسبت به تعداد زیادی از آنتی بیوتیکها مقاوم می باشد مشکل بزرگی در بسیاری کشورها شده است.

منشاء این همه گیریها "متابع غذائی حیوانی و افراد مبتلا می باشد".

بررسی انجام شده در مرکز پژوهشی و بهداشتی نشان می دهد که انتشار بیماریهای ناشی از سالمونلاهای در جهان روبه فزونی است و هر سال موارد بسیاری از عفونتهای سالمونلایی ناشی از سروتیپ های مختلف سالمونلاهای گزارش می شود.

در بین سالهای ۱۹۸۲-۱۹۸۷ نمونه های بسیار زیادی از بیماریهای سالمونلایی حاصل از سالمونلاهای غیر تیفوئیدی در انگلستان گزارش شده است. در بین این سالها ۲۰ مار این بیماران از ۱۵۱ به ۶۸۵۸ رسیده و آن دلگی در انگلستان و ولز حدود ۶ برابر افزایش داشته است (۱۶). در کشورهای دیگر نیز گزارش هایی در مورد آن دلگی به سالمونلاهای غیر تیفوئیدی وجود دارد و حتی در مواردی این آن دلگی ها بعنوان بیماریهایی اعلام شده اند که نیاز به قرنطینه و مراقبت ویژه دارند (۱۷ و ۱۱).

در بلژیک در سال ۱۹۸۵ تعداد ۴۰۸ سوش سالمونلای غیر تیفوئیدی چند مقاومنی از منابع مختلف جدا گردیده است (۱۵).

در ایران نیز در طی سالهای متعددی بررسی هایی در زمینه عفونتهای روده ای و آن دلگی های سالمونلایی انجام شده است. نتایج این بررسی ها نشان می دهد که در صد قابل توجهی از این آن دلگی ها مربوط به سروتیپ هایی غیر از گروه تیفوئید و پاراتیفوئید می باشد. اکثریت سالمونلاهای جدا شده سالمونلاتیفی موریوم و سالمونلا اینفانتیس (۱۶) گزارش شده و نمونه ها از مدفع ادرار، مفراس استخوان، مایع نخاع، خون جدا گردیده است (۱۳ و ۱۵).

در بررسی ای که در سال ۱۳۶۷ در بین ماههای دی و خرداد در بیمارستان های سعدی و قطب الدین شیراز انجام گرفته، انتشار سالمونلا غیر تیفوئیدی (سالمونلاها وانا)

گزارش شده است . از ۴۴ کودک زیر یکسال که در اثر ابتلا به سالمونلاها و انادر بیمارستان بستری شده اند ، دو نفر عفونت عمومی^۱ نشان داده و پنج نفر از کودکان بیمار بستری در بیمارستان درگذشته اند . سوههای شده مقاومت زیادی به همه نوع آنتی بیوتیک های مورد استفاده به جزئی متاپریم و سولفاماتاکازول نشان داده اند (۸) .

بررسی دیگری در ماههای اردیبهشت و مهر سال ۱۳۶۶ در ده بیمارستان شهر تهران برروی یکصد و پنجاه و دو بیمار سالمونلوزی صورت گرفته است . سروتیپ های غالب در تهران سالمونلاتیفی موریوم و سالمونلاها و انامی باشد که بیشتر در نوزادان زیر یکسال ایجاد ورم روده می نماید . این حالت با عوارض جانبی مثل اسهال ، استفراغ ، تب ، عفونت عمومی ، منژیت و عفونت های موضعی همراه می باشد (۳) .

هدف پژوهش مانشان دادن انتشار سالمونلاهای غیر تیفوئیدی در سالهای اخیر و به ویژه تاکید بر بیماریزا شدن برخی سروتیپها مثل سالمونلا ها وانا است که در گذشته آثار بیماریزا ای نشان نمی داده است . تاکید بر پیدایش مقاومت داروئی سالمونلاها وانا در ایران و نیز امکان آسودگی کودکان زیر یکسال به وسیله این سالمونلا از اهداف دیگر این پژوهش می باشد .

روش بررسی

در سال های ۱۳۵۵ تا ۱۳۶۵ از کودکان زیر یک سال در بیمارستانهای کودکان شهرهای تهران و تبریز یکصد و پنج سوش سالمونلاها و اناجدا سازی و مورد بررسی قرار گرفت . نمونه ها به ترتیب فراوانی از مدفع ، خون ، مایع نخاع ، زخم و ادرار بوده است . در مواردی نیز نمونه ها از خون و هم از مدفع یک بیمار جدا شده اند . نمونه ها جهت شناسایی روی محیط های کشت اختصاصی و افتراقی کشت شده اند . از نظر ویژگی های بیوشیمیایی ، این سالمونلا از زیر گروه I و از نظر سرولوژی در گروه G₂ در جدول کافمن قرار می گیرد . فرمول آنتی زنی آن به ترتیب ۲۳ و ۱۳ و ۹۰ = ۱ و $G = f \cdot g \cdot s$ و مونوفازیک است . سوش های رسیده به آزمایشگاه روی محیط های اختصاصی سالمونلا شیگلا آکار - دزاکسی کولات سیترات آکار (دیفکو) و محیط مایع سلنیت F (BBL) کشت شده و مدت ۲۴ ساعت در گرم خانه ۳۷ درجه قرار گرفته اند . برای تشخیص ثانوی با استفاده از روش های

ادوارد واوینگ^۱ (۲) تعداد ۳ الی ۴ پرگنه جداگانه آزمایش شده است . بررسیهای سرولوژی بعروش^۲ سرولوژی با آنتی سرمهای اختصاصی^۳ انجام شده است . آنتی سرمهای بکاربرد شده در این مطالعه از استیتو پاستور پاریس و بهرینگ آلمان بوده است .

آزمون حساسیت برینای روش اریکسون (۹) با استفاده از باکتریهایی که بهمدت ۲۴ ساعت روی آبگوشت کشت شده بودند ، انجام شد .

در این آزمایش از محیط مولرهینتون و دیسکهای آنتی بیوتیک و سولفامید استفاده شده وبا اندازه گیری قطر هاله اطراف هر دیسک و به کمک جدول استاندارد ، حساس و مقاوم بودن باکتری به آنتی بیوتیک مشخص گردید .

یافته ها

برای سهولت بیان یافته ها ، بسیاری از نتایج به دست آمده در شترنگه های ۱ تا ۴ فشرده و جمع بندی شده است .

سوشهای سالمونلاها و انبابه آنتی بیوتیکهای کاربنی سیلین ، ریفا میسین و پنی سیلین ، صدر رصد مقاوم بوده اند . همچنان سوشهای نسبت به دو آنتی بیوتیک کلی میسین و پلی میکسین^B صدر رصد حساس بوده اند . حساسیت این سوشهای نسبت به فوروکسون و نالیدیکسیک اسید ۹۴٪ ، نسبت به سولفامات کرازول و سفالوتین به ترتیب ۵۸ و ۵۵٪ بوده است .

آنتی بیوتیکهای کلی میسین ، پلی میکسین^B ، فوروکسون ، نالیدیکسیک اسید ، سولفامتا کرازول و سفالوتین بهترین آنتی بیوتیکهای موثر بر سالمونلاها و اانا بوده اند .

حساسیت سوشهای نسبت به جنتامیسین ، پارامویسین ، کلرومایستین ، ۱۵٪ ، کانامیسین و آمپی سیلین ۸٪ ، دی هیدروا استرپتومیسین ، تتراسیکلین ۵٪ و تریپل سولفا ۴٪ بوده است (شترنگه ۲، ستون ۲) . بنابراین این آنتی بیوتیکها جهت درمان آلدگی پای ناشی از سالمونلاها و اانا چندان موثر نمی باشند .

شترنگه شماره ۳ پراکنش مقاومت نسبت به آنتی بیوتیکها را نشان می دهد . با توجه به نتایج آورده شده در این شترنگه می توان گفت مصرف بی رویه آنتی بیوتیکهای کاربنی سیلین و ریفا میسین که آنتی بیوتیکهای موثر بر باکتریهای گرم منفی می باشد موجب مقاوم شدن سالمونلاها و اانا نسبت به این آنتی بیوتیکها شده است .

شترنگ شماره ۴ پراکنش مقدار آنتی بیوپتیک های مصرف شده را مشخص می سازد . به کمک نتایج آورده شده در این شترنگ های می بریم که پلی میکسین^B و کلی میکسین^E اثر باکتری کش قویی دارند . این آنتی بیوپتیک ها بهدلیل سمیت واژرات جنبی و ایجاد خواب آلودگی تنها با تجویز بیشک در دسترس بیماران قرار می گیرند (۱) و بتای براین به شکل کم و پیش کنترل شده و محدود در اختیار بیماران می باشد . مصرف محدود این آنتی بیوپتیک ها می تواند یکی از دلایل مهم عدم مقاومت سالمونلاها و انانسبت به آنها باشد . آنتی بیوپتیک هایی مانند پنی سیلین^C ، ریفارمیسین و کاربینی سیلین که با گسترشی وسیع به کار گرفته می شوند ، اثرات جانبی کمتری دارند و به صورت خوراکی نیز قابل مصرف اند ، بیشترین مقدار مصرف رادرین بیماران داشته اند و این خود یکی از دلایل مهم کاهش حساسیت و مقاوم شدن باکتری نسبت به آنها می باشد تا آنجا که باکتری نسبت به این آنتی بیوپتیک ها مقاومت صدر رصد نشان می دهد .

چگونگی پراکنش مقاومت دارویی در سوشهای سالمونلاها و انانای مورد آزمایش در شترنگ شماره ۵ آورده شده است . این شترنگ نشان می دهد که مقاومت چهارده گانه بیشترین فراوانی (۳۷/۳%) را دارد . سپس یه ترتیب مقاومتهاي یازده گانه (۲۳/۲%) ، دوازده گانه (۹/۱%) ، سیزده گانه (۴/۱۱%) ، ده گانه (۴/۱۰%) و چهار گانه (۹/۱) قرار می گیرند .

گفتگو

در بررسیهایی که پیش از این در ایران انجام شده انتشار سالمونلایی مربوط به سروتیپ هایی غیر از گروه تیفوئید و پاراتیفوئید گزارش شده است (۱۴ - ۱۳ - ۵ - ۵) . در مطالعه ای که بین سالهای ۵۴ - ۵۵ در دانشکده بهداشت دانشگاه تهران انجام شده است ، ۷۲٪ آلودگی سالمونلایی مربوط به گروههای غیر تیفوئیدی بوده است . سروتیپ غالب در این مطالعه سالمونلا اینفاتیس می باشد (۱۳) . در مطالعاتی که در سال های بعد در شیراز و تهران صورت گرفته است سالمونلاهای از "بیماری زیزائی" اهمیت چندانی نداشته به صورت بیماریزا گزارش شده و حتی سبب مرگ و میر کودکان زیر یک سال و به عنوان سوش غالب مشخص گردیده است (۳ - ۸) . افزایش روزافزون آلودگیهای سالمونلایی در ایران با گزارشات متعدد از سایر نقاط دنیا در این زمینه هماهنگی دارد (۱۶، ۱۵، ۴) .

سالمونلاهای غیر تیفوئیدی از لحاظ بیماریزایی بین انسان و حیوانات مشترک می باشند . حیوانات در افزایش سالمونلای غیر تیفوئیدی نقش مهمی دارند . بنابر تحقیقات

انجام شده پرندگان در انتشار سالمونلا دخالت زیادی دارند . در این مورد تحقیقات وسیعی در انگلستان انجام شده است (۱۶) . در آمریکای شمالی افزایش آلودگی به سالمونلای غیر تیفوئیدی در ارتباط با تخم مرغ زنگ خطر دیگری بوده است (۱۷) . در مطالعه‌ای که از ژوئن تا اوخر سپتامبر ۱۹۸۵ در استرالیا انجام شده آلودگی خوکها و گلهای گاو به سالمونلا هاوانا ، سالمونلاتیفی موریوم و سالمونلادربی گزارش شده است و یکی از دلایل آلودگی‌های سالمونلایی در انسان را آلودگی این حیوانات دانسته‌اند (۶) . در ایران نیز ۱۶/۳٪ مرغداریهای اطراف تهران دارای آلودگی سالمونلائی بوده‌اند (۳) . بررسی‌های انجام شده در این پژوهش انتشار آلودگی سالمونلا هاوانا در صد بالای مقاومت داروئی این سوش در ایران را مشخص می‌سازد . این سروتیپ قبلاً "از نظر بیماری‌زایی اهمیت چندانی نداشته ولی امروزه بسیاری از آلودگی‌های سالمونلایی را در ایران سبب می‌شود . این گفتار با گزارش مجله دارودرمان هم سویی دارد (۳) .

در سال‌های اخیر پژوهش‌های بسیار زیادی در باره مقاومت داروئی باکتریهای گرم منفی از جمله سالمونلاها ، درکشورهای مختلف گزارش شده است . برای مثال در اوگاندا در سال‌های ۱۹۶۷ - ۱۹۸۲ ۱۱ هزار و چهارصد بیست و هشت مورد از سالمونلاها از نمونه‌های مدفوع ، خون و مایع مغزی نخاعی جدا گردیده که ۹۷۹ نمونه آنها سالمونلای غیر تیفوئیدی بوده و این سالمونلاها نسبت به یکی‌تا تعداد بیشتری آنتی‌بیوتیک مقاوم بوده‌اند (۱۲) . به طور کلی مقاومت سالمونلای غیر تیفوئیدی که معمولاً "منشاء حیوانی دارد و بیماری مشترک بین انسان و حیوانات می‌باشد نسبت به آنتی‌بیوتیکها و سولفامیدها رو به افزایش گزارش شده است (۱۰) .

در پژوهشی که در سال ۱۳۵۴ - ۵۵ در ایران انجام شده است از ۳۰ نمونه سالمونلای غیر تیفوئیدی جدا شده ، عده‌ای دارای مقاومت چندگانه بوده‌اند (مقاومت هشت گانه و هفت گانه ۱/۳ % شش گانه ۲۹ % ، پنج گانه ۱۸/۹ % ، سه گانه ۱۲/۸ % ، دو گانه ۷/۶ % یک گانه ۱۰/۸ %) . در پژوهش ماکه بین سال‌های (۱۳۵۶ - ۵۵) انجام شده است از ۵۰ نمونه سالمونلا مقاومت چهارده گانه ۳۲/۳ % ، یازده گانه ۲۳/۲ ، دوازده گانه ۱۶/۱ % دوازده گانه ۱۱/۴ ، ده گانه ۱۰/۴ % و چهار گانه ۱/۹ % بوده است . با توجه به افزایش مقاومت داروئی چندگانه در سوچهای جدا شده از نوزادان و اطفال به خوبی می‌توان به اهمیت موضوع پی‌برد و خطر به وجود آمدن سوشهای مقاوم را باستی بسیار جدی گرفت زیرا در مورد عفونتهای عمومی و یا منزه‌یت‌هایی که به وسیله باکتریهای مقاوم

به چند داروایجاد می‌گردد درمان عملاً "بی‌نتیجه می‌ماند به علاوه باکتریهای گرم منفی از باکتریهای فرصت طلب انسانی بوده با مناسب شدن شرایط به صورت بیماریزا و حتی مقاوم عمل می‌کنند و موجب گسترش آلودگی می‌شوند (۱۸) . بهطورکلی در مورد مقاومت باکتریها به آنتیبیوتیک های این طریق نظرمی‌رسد که باکتریها نسبت به آنتیبیوتیکهای که به علت اثرات جانبی کمتردر دسترس بوده و با احتیاط مصرف می‌شوند مقاومت کمتری نشان می‌دهند . بنابراین توصیه می‌شود که در صورت امکان قبل از تجویز دارو، جهت مشخص نمودن مقاومت باکتری مورد نظر آزمایش تعیین حساسیت انجام شود و براساس آن آنتیبیوتیک تجویزگردد . دیگر آن که ترتیبی اتخاذ شود که افراد نتوانند بدون نسخه پزشک آنتیبیوتیک خریداری و مصرف نمایند . نکته اساسی دیگری که در این پژوهش مشخص شده است عفونتهای ناشی از سالمونلاهای اناوانتشار آن در اطفال زیر یک سال است که قبل از بیماریزا و شیوع آن اهمیت زیادی رانداشته است . در این پژوهش مقاومت این باکتری به آنتیبیوتیکهای مختلف نیز مورد بررسی قرار گرفته و مطالعاتی که روی ۱۰۵ بیمار سالمونلائی در بین سالهای ۵۵ - ۶۵ انجام شده وجود مقاومت صدرصد به آنتیبیوتیکهای کاربنی سیلیسین، ریفا میسین و پنی سلین را نشان می‌دهد . حساسیت نسبت به جنتامایسین پارامومیسین ۲۹٪، کلروماپیتین ۱۵٪، کانامیسین، آمپی سلین ۸٪، دی‌هیدرواسترپتومیسین، تتراسیکلین ۵٪ و ترپیل سولفاج ۴٪ بوده است . بنابراین آنتیبیوتیکهای مذکور جهت درمان سالمونلاهای اناچندان موثر نمی‌باشد . به این ترتیب توجه خاصی از سوی پزشکان محترم و مراکز بهداشتی و درمانی به بیماریزا شدن سالمونلاها و اناو مقاوم بودن آن نسبت به آنتیبیوتیکهای مورد بحث ضرورت می‌یابد .

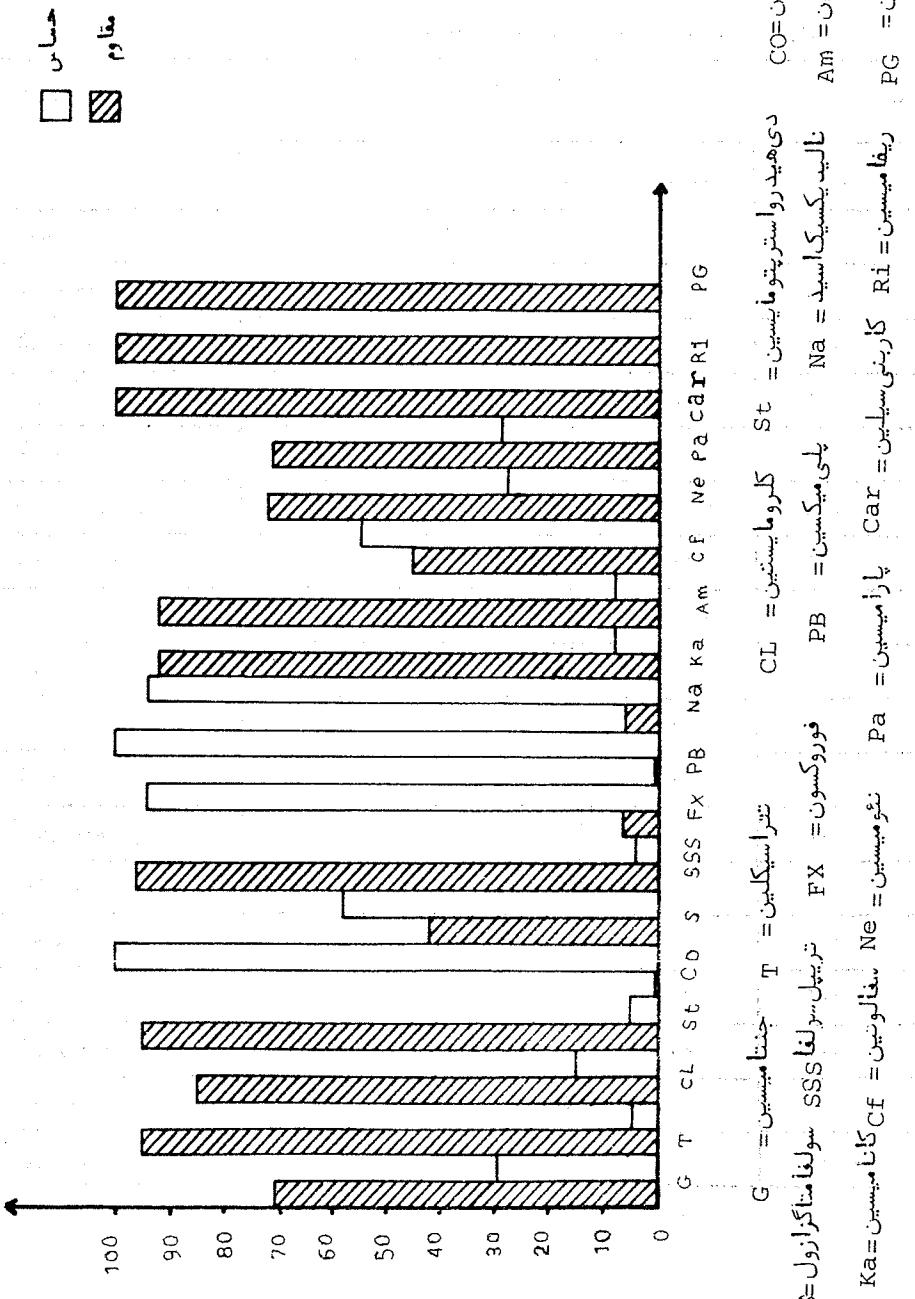
شترنگه ۱ : چگونگی توزیع و منابع سالمونلاها و اناجداشدہ از بیماران در بیمارستانهای کودکان (۱۳۵۵ - ۶۵)

سالهای ۱۳۵۵ - ۵۶	مدفع	خون	مایع	زخم	ادرار
۱۳۵۵	۱۴	-	-	-	-
۱۳۵۶	۱۰	-	-	-	-
۱۳۵۸	۶	-	-	-	-
۱۳۵۹	۱۵	۵	-	-	-
۱۳۶۲ - ۶۴	۱۲	۱۱	۶	۳	۱
۱۳۶۵	۲۱	-	-	-	-

شترنگه ۲: درصد حساسیت و مقاومت باکتریها جدا شده نسبت به آنتی بیوتیک

جمع		مقاوم		حساس		آنتی بیوتیک
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	
۱۰۰	۱۰۵	۷۱	۷۵	۲۹	۳۰	جنتامیسین
۱۰۰	۱۰۵	۹۵	۱۰۰	۵	۵	ترتراسیکلین
۱۰۰	۱۰۵	۸۵	۹۰	۱۵	۱۵	کلرومایستین
۱۰۰	۱۰۵	۹۵	۱۰۰	۵	۵	دی هیدرو استریتومایسین
۱۰۰	۱۰۵	۰	۰	۱۰۰	۱۰۵	کلی مایسین
۱۰۰	۱۰۵	۴۲	۴۵	۵۸	۶۰	سولفامات کرازول
۱۰۰	۱۰۵	۹۶	۱۰۱	۴	۴	تریپل سولفا
۱۰۰	۱۰۵	۵/۲	۶	۹۴/۳	۹۹	فوروکسون
۱۰۰	۱۰۵	۰	۰	۱۰۰	۱۰۵	پلی میکسین
۱۰۰	۱۰۵	۵/۲	۶	۹۴/۳	۹۹	نالیدیکسیکل‌اسید
۱۰۰	۱۰۵	۹۲	۹۷	۸	۸	کانا مایسین
۱۰۰	۱۰۵	۹۲	۹۷	۸	۸	آمپی سیلین
۱۰۰	۱۰۵	۴۵	۵۰	۵۵	۵۵	سفالوتین
۱۰۰	۱۰۵	۷۲	۷۶	۲۸	۲۹	نشومیسین
۱۰۰	۱۰۵	۷۱	۷۵	۲۹	۳۰	پارامیسین
۱۰۰	۱۰۵	۱۰۰	۱۰۵	۰	۰	کاربنتی سیلین
۱۰۰	۱۰۵	۱۰۰	۱۰۵	۰	۰	ریفارمیسین
۱۰۰	۱۰۵	۱۰۰	۱۰۵	۰	۰	پنچی سلین G

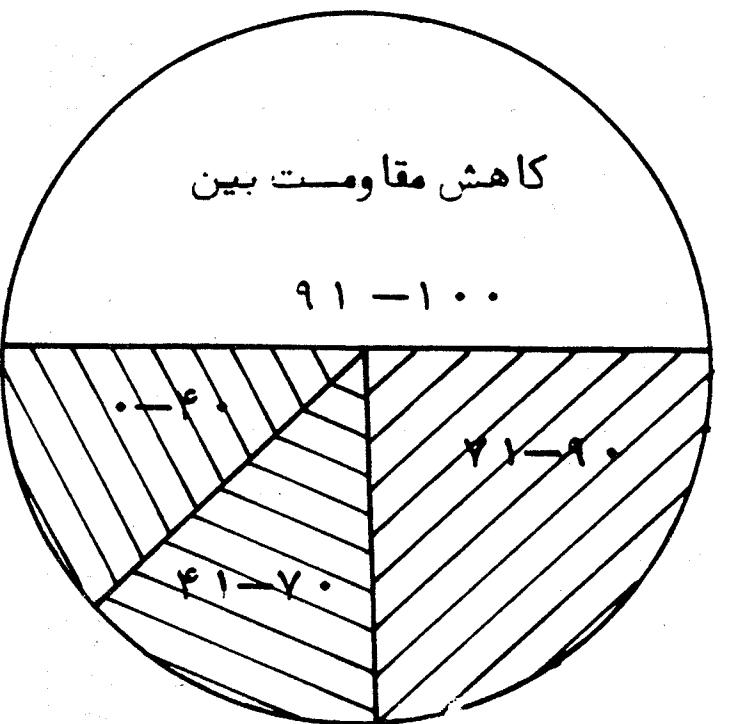
نمودار درصد حساسیت و مقاومت باکتریهای جدید مذکور به آنتی بیوتیک های مختلف

بررسی انتشار سالمونلاهای شیر تیفوئیدی . . .

شترنگه ۳: درصد کاهش مقاومت نسبت به آنتی بیوتیکهای آزمایش شده

درصد مقاومت	نوع آنتی بیوتیک
۱۰۰	پنی سیلین G
۱۰۰	ریفارمیسین
۱۰۰	کاربینی سیلین
۶۹	تریپل سولغا
۹۵	دی هیدرو استریتومایسین
۹۵	تتراسیکلین
۹۲	کانا میسین
۹۲	آمپی سیلین
۸۵	کلروماستین
۷۲	نئومایسین
۷۱	جنتامایسین
۷۱	پارامومیسین
۴۵	سفالوتین
۴۲	سولفاماتکرازول
۵/۷	فوردکسون
۵/۷	نالیدیکسیک اسید
۰	پلی میکسین B
۰	کلای میسین

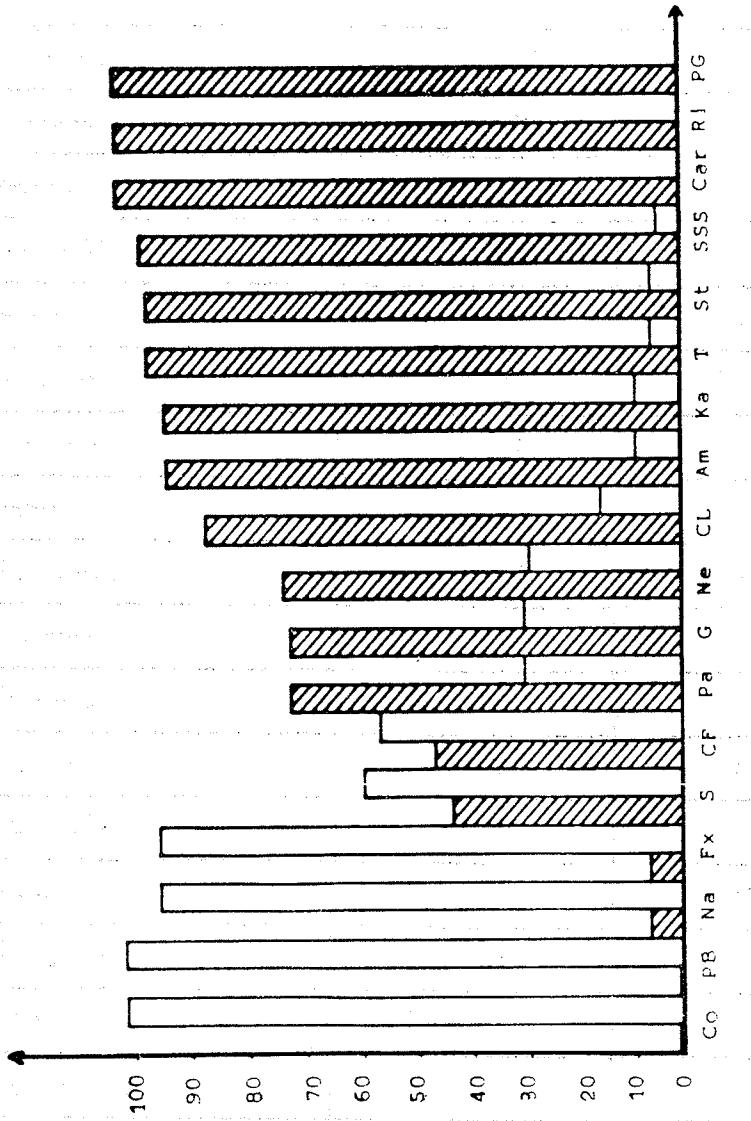

نمودار درصد کاهش مقاومت نسبت به آنتی بیوتیکهای آزمایش شده

شترنگه ۴ : درصد دزآنتی بیوتیکهای آزمایش شده

دز مقاوم	دز حساس	دزآنتی بیوتیک
۰	۱۰۰	کلی میسین
۰	۱۰۰	پلی میکسین B
۵/۷	۹۴/۳	تالیدیکسیک اسید
۵/۷	۹۴/۳	فورکسون
۴۲	۵۸	سولفاماتاکرازول
۴۵	۵۵	سفالوتین
۷۱	۲۹	پارامو میسین
۷۱	۲۹	جنتاما میسین
۷۲	۲۸	نئومیسین
۸۵	۱۵	کلرومایستین
۹۲	۸	آمپی سیلین
۹۲	۸	کانامیسین
۹۵	۵	تتراسیکلین
۹۵	۵	دی هیدرو استرپتو ما میسین
۹۶	۴	تریپل سولفا
۱۰۰	۰	کاربینی سیلین
۱۰۰	۰	ریفارمیسین
۱۰۰	۰	پنی سیلین G

ساز
نیز

سودار درصد دزانستی بیوپتیکهای آزمایش شد.

شترنگه ۵: پراکنش انواع الگوی مقاومت داروئی سالمونلاها و اناجدا شده از بیماران در بیمارستان کودکان تهران و تبریز (سالهای ۶۵-۱۳۵۵)

درصد	تعداد	الگوی مقاومت
۳۷/۳	۳۹	چهارده گانه T,Cl,St,S,Am,SSS,Ka,Cf,Ne,Pa,Na,Car, Ri,PG,G,T,Cl,St,S,Am,SSS,Ca,Cf,Ne,Pa, Car,Ri,PG,
۱۱/۴	۱۲	سیزده گانه G,T,St,S,Am,SSS,Ka,Cf,Ne,Pa,Car,PG, G,T,Cl,St,S,Na,SSS,Ka,Ne,Pa,Car,Ri, PG.
۱۶/۱	۱۷	دوازده گانه T,Cl,St,Am,SSS,Ka,Ne,Pa,Na,Car,Ri,PG G,T,Cl,St,Am,SSS,Ka,Ne,Pa,Car,Ri,PG, G,T,Cl,St,S,Am,SSS,Ca,Pa,Ri,PG.
۲۳/۲	۲۴	یازده گانه G,T,Cl,St,Am,SSS,Ne,Pa,Car,Ri,PG,G T,St,S,Am,SSS,Fx,Ka,Car,Ri,PG,G,T, Cl,St,S,Am,SSS,Pa,Car,Ri,PG.
۱۰/۴	۱۱	ده گانه T,Cl,Am,SSS,Ka,Ne,Pa,Car,Ri,PG,Cl, St,Am,Fx,Ka,Ne,Pa,Car,Ri,PG,
۱/۹	۲	چهار گانه T,Car,Ri-PG

کتابنامه

- ۱- بیات، پروین (۱۳۶۶) ، باکتریولوژی عمومی و آنتی بیوتیک، انتشارات شهید بهشتی
- ۲- حکیمی، شهلا ، سیگارودی، مهوش ، محمدی، مریم ، قریشی، بتول ، مهاجر، سوسن (۱۳۶۰) ، مطالعه پراکندگی R-Factor ها در باکتریهای گرم منفی (آنترو باکتریا سه) از بیماران یکی از بیمارستانهای کودکان تهران (سالهای ۵۵-۴۵) مجله بهداشت سال دهم شماره (۱ تا ۴).
- ۳- فتح الله زاده، بهرام ، یوسفی مشتوف، رسول (آذرماه سال ۱۳۶۷) ، بررسی شیوع سالمونلاهای غیر تیفوئیدی در تهران، مجله دارو و درمان، سال پنجم ، شماره مسلسل ۵۸.
- 4- Anon. *Salmonella typhimurium PT 124 in peparmi Salami sticks (CDR 88104)*. London : communicab disease surveillance centre 1988.
- 5- Badalian and Mohadjer S.(1972) .Antibiotic sensitivity changes in enteric pathogens isolated in the central plateau of Iran J.Trop.Med and Hyg 75.45.
- 6- D.S.CHANDLER and J.A.CRAVEN 1981) A note on the persistence of *Salmonella havana* and faecal coliforms on a naturally contaminated pigger effluent disposal site Journal of applied Bacteriology, 51,45-49.
- 7- Edward,P.R and Ewing.W.H.(1972) "I dentification of Enterobactericoae" Third Ed Burgess publishing eompany Uineapolis Minesota.
- 8- Emil ,H. NAKARE,M. Ph.D (1982) Outbreak of Multiple droy resistance *Salmonella havana* originting in pediatric words of two hospital in shiraz,Iran, Invitro susceptibility pattererns,Journal of Tropical pediatrics Vol,28-14,19.
- 9- Ericson(M.H) et sherris(G) (1971) Antibiotic sensitivity testing,Acta patholica B.217.

بررسی انتشار سالمونلاهای غیر تیفوئیدی ...

- 10-Hassan.H.S.(1985) Sensitivity of Salmonella and shigella to antibiotic and chemotherapeutic agent in sudan J. TROP.Med.HYG 88.4 (243-247) .
- 11- Humphrey Tj,Mead GC Rowe.B.(1988) Poultry meat as a source of human Salmonellosis in England and wales. Epidem Inf; 100;175-84.
- 12- Lubwama.S.W.(1985) Human Salmonella aerotypes in Uganda, 1967-1982.EAST AFR Med.J 62,4,26.
- 13- Mohadjer,S.Badalian.K.and Mehrabian,S.(1973) The incidence of multiple drug resistance among enteric pathogens isolated in Iran.J.Trop.Med.and Hyg,76;265.
- 14- Mohadjer,S.and Badalian,K,(1969) Studies of diarrhoeal diseases in Iran.J.Trop.Med.and Hyg 72,265.
- 15- Salmonella strains from animal meat and feed stuffs isolated in Belgium during the year 1985 serotype and Biotypes and resistance, ANN.MED.Net Vol 130 no₂ 109-117.
- 16- Salmonellosis communicable Dis(Scotland WR.1988; 32:&.
- 17- Stlouis UE,Morse.D.L.Potter Me,et al (1988) The emergence of grade A eggs as a major source of Salmonella enteritidis infections JAMA,25_g, 2103.7
Mecheow et all (1986) .
- 18- Tichacek.B. et al (1987) Epidemiological aspects of neroeomial infection cerc.Epidemiol Mikrobiol Imunol 36(3) 176-183.